

Zmiany środowisk sedymentacyjnych w centralnej Polsce a środkowomiocenne fluktuacje klimatyczne

Zmiany klimatu, często spowodowane aktywnością tektoniczną, mają różny wpływ na tempo i charakter sedymentacji. Dobrym przykładem mogą być środkowomiocenne ruchy tektoniczne w Karpatach i Alpach, które spowodowały drastyczne zmiany klimatu na ich przedpolu, m.in. na Niziu Polskim. Wtedy, w warunkach zmian klimatycznych i ruchów obniżających obszar Polski środkowej, zaznaczyły się też istotne zmiany w litologii deponowanych osadów. W tym czasie powstał m.in. 1. środkowopolski pokład węgla brunatnego, który obecnie jest eksploatowany przez KWB Konin i KWB Adamów. Dlatego większość planowanych badań zostanie przeprowadzona w 3 odkrywkach (Józwin IIB, Tomisławice, Adamów) należących do obu wspomnianych wyżej kopalń.

Głównym celem prezentowanego projektu jest określenie zmiany środowisk sedymentacyjnych na obszarze centralnej Polski w środkowym miocenie, tj. około $15 \pm 1,5$ mln lat temu. Zmiany te zostaną przedstawione w kontekście fluktuacji klimatycznych oraz intensywnych ruchów pionowych orogenu karpacko-alpejskiego, jak i nieznaczego obniżania się obszaru Niziu Polskiego. Na podstawie wstępnych badań uważamy, że wszystkie różniące się litologicznie osady środkowomiocenne w centralnej Polsce (piaski podwęglowe, węgle brunatne i muły nadwęglowe, tzw. „iły poznańskie”) są genetycznie związane z odmiennymi typami środowiska rzeczno-jeziernego. Stąd, określenie typu rzeki (roztokowa, meandrująca, anastomozująca), w której środowisku powstały różne litologicznie skały (piaski, węgle brunatne, muły) wydaje się bardzo ważną częścią tego projektu.

Uzyskane wyniki badań będą publikowane w wysoko punktowanych czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej, innych polskich czasopismach z tzw. listy ministerialnej, oraz prezentowane podczas międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych oraz na stronie www projektu.